

Lausuntojen sekä kannanottojen lyhennelmät ja vastineet

Kulttuuriaukio

Asemakaavan muutos

12. kaupunginosa Tapiola

Korttelit 12002, 12003, 12040, 12044, 12050, katu-, virkistys- ja vesialueet

Liittyy kaupunkisuunnittelujohtajan 2.5.2022 **MRA 30 §:n** mukaisesti nähtäville hyväksymään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Nähtävillä MRA 30 §:n mukaisesti 30.5.–28.6.2022.

Kaavan hyväksymispäätöksestä lausunnonantajat eivät ole pyytäneet erikseen tietoa.

Espoon kaupunki
Y-tunnus 0101263–6

Kaupunkisuunnittelukeskus
Asemakaavoituksen palvelualue
Käyntiosoite: Tekniikantie 15
Postiosoite: PL 43, 02070 Espoon kaupunki

Minna Järvenpää
Olli Koivula
etunimi.sukunimi@espoo.fi

Lausuntojen ja kannanottojen lyhennelmät ja vastineet

1

Päivämäärä 15.6.2022
Lausunnon antaja Espoon kaupunginmuseo

Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tuotu hyvin esiin alueen ja sen rakennusten kulttuurihistorialliset arvot. Kulttuurikeskuksesta, Marimekkotalosta sekä Tapiolan terveys- ja urheilutalosta on tehty hyvät ja kattavat rakennushistoriaselvitykset. Vastaavat, suunnittelua tukevat selvitykset tarvitaan lisäksi Keskustornista, Tapiontorin liikekeskuksesta ja siihen liittyvästä piha-alueesta sekä Tapionaukion entisestä infokioskista. Viimeksi mainittua ei ole huomioitu osallistumis- ja arviointisuunnitelman alueen nykytilan kuvauksessa, ja se on syytä lisätä. Kaava-aineistoon tulisi lisätä arkkitehtitoimisto Okuluksen vuonna 2004 laatima Tapiolan Kaupinkallion rakennushistoriaselvitys, alueinventointi ja arvotus.

Kaupunginmuseo on osallistunut hankkeesta 19.1.2022 pidettyyn viranomaisneuvotteluun, ja esittänyt kantanaan seuraavaa:

”Suunnittelualue on Tapiolan RKY-alueen sydämessä. Alueen täydennysrakentaminen ja muut muutokset on sopeutettava alueen kaupunkikuvaa vaalien ja erityisesti ympäristön ominaisluonteeseen ja erityispiirteisiin sopeuttaen. Hyvä, että kaava-alue on laaja ja käsittää myös muita tärkeitä rakennuksia kuten Keskustorni ja Tapiontori. Hyvä, että kaavahankkeen yhteydessä näiden rakennusten suojelumerkinnot saadaan ajan tasalle. Hyvä, että ajoluiskista päästään eroon.

Kulttuurikeskuksen arkkitehtuurin tärkeä piirre on sisä- ja ulkotilojen lomittuminen. Olisi toivottavaa, että laajennusosan arkkitehtuurissa toistuisivat kulttuurikeskuksen tärkeimmät arkkitehtoniset piirteet, eli sisä- ja ulkotilojen välinen yhteys, läpikuljettaavuus ja läpinäkyvyys. Suunnitelmat ovat vielä alustavia, mutta tässä vaiheessa teatteri näyttäytyy umpinaisena ja laatikkomaisena. Teatteri erottaa aukion pohjoisosassa Kulttuuriaukion ja urheilukentän toisistaan.

Kulttuuriaukion ympäristön luonnosaineistossa todetaan, että jatkokehittämisessä tavoitellaan kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti monipuolista keskusta. Museon näkemyksen mukaan nyt ”marimekkotalon” ja urheilutalon paikalle esitetyt toimistorakennukset ovat vastoin suunnitteluperiaatteita. Kulttuuriaukion reunoille suunniteltavat rakennukset olisi syytä toteuttaa maksimissaan kulttuurikeskuksen korkuisina. Siikalan esittämässä keskusaltaan suunnalta otetussa kuvassa näkyy, että nämä uudisrakennukset kohoavat kulttuurikeskuksen ylitse.”

Kaupunginmuseon ja muiden osallisten viranomaisneuvottelussa esittämät kannat on asianmukaisesti kirjattu nyt esillä olevaan suunnitteluaineistoon. Kaupunginmuseo pitää kuitenkin valitettavana sitä, ettei viranomaisnäkemystä ole otettu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa huomioon, vaan hanketta on viety eteenpäin alkuperäisessä muodossaan.

Vastine:

Lausunnossa mainitut rakennushistoriaselvitykset on laadittu. Infokioskista ei kuitenkaan ole tehty erillistä rakennushistoriaselvitystä. Rakennuksen historiasta on selvitystä muissa raporteissa mm. vuonna 2023 valmistuneessa laajassa ympäristöhistoriallisessa selvityksessä Tapiolan torit, aukiot ja solmukohtat / A-konsultit ja Maisemaarkkitehdit Ruokonen Oy. Infokioskin kuvausta on sisällytetty kaava-aineiston tekstiin. Tapiolan Kaupinkallion rakennushistoriaselvitys, alueinventointi ja arvotus on otettu mukaan kaava-aineistoon.

Teatterin suunnitelmia on kaavaehdotusvaiheessa viety eteenpäin. Teatterirakennuksen massoittelua on jaettu pienemmiksi, erikorkuisiksi rakennuksen osiksi rinnastuen viereisen kulttuurikeskuksen vaihtelevaan rakennusmassaan. Suunnittelussa on kiinnitetty huomiota sisä- ja ulkotilojen väliseen yhteyteen, läpikuljettavuuteen ja läpinäkyvyyteen. Teatterin rakennuspaikan etelä- ja itäpuoli on yleisölle ja pohjois- ja länsipuoli tuotantotiloille. Lämpio avautuu Kulttuuriaukiolle. Ravintolatila sijoittuu aukion puolelle siten, että sen yhteyteen saadaan aurinkoinen ulkoterassi. Teatterin tiloista on sisäyhteys kulttuurikeskukseen neljässä tasossa. Lämpiot jatkuvat katkeamattomina kahdessa tasossa aukiolta aina Keskusaltaalle. Myös kaavamääräyksissä mainitaan, että YY/k-korttelialueen uudisrakennuksessa erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennuksen sisätilojen avautumiseen Kulttuuriaukiolle visuaalisesti ja toiminnallisesti sekä pääsisäänkäynnin korostumiseen arkkitehtonisin keinoin.

Marimekkotalon paikalle sijoittuvan toimistorakennuksen korkeutta on madallettu. Se on nyt nelikerroksinen sisäänvedetyltä korkeimmalta osaltaan ja kolmikerroksinen Kulttuuriaukion ja Aarne Ervin aukion suuntaan. Vanhaan Tapiontorin liikerakennukseen liittyvä osa on nyt yksikerroksinen. Samoin Kaupinkallion toimistorakennusta on madallettu kerroksella ja se on nyt viisikerroksinen korkeimmalta sisäänvedetyltä osaltaan ja nelikerroksinen päämassaltaan.

2

Päivämäärä	21.6.2022
Lausunnon antaja	Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY

Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Kulttuuriaukion suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee HSY:n vesihuoltolinjoja. Kaupinkalliontiellä sijaitsee yleinen vesijohto DN 110, jätevesi DN 200 ja hulevesiviemäri DN 300. Lisäksi Kulttuuriaukiolla on vesijohto DN 200 ja Aarne Ervin aukion vesijohto DN 200, jätevesiviemäri DN 315 ja hulevesiviemäri DN 400, jotka jatkavat edelleen Tapionaukiolle.

Nykyisen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston tilatarpeet, kapasiteetin riittävyys sekä uusien kiinteistöjen liittyminen asemakaava-alueella tulee varmistaa kunnallisteknisen yleissuunnitelman yhteydessä tehtävässä vesihuollon yleissuunnitelmassa.

Mahdolliset johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä ja sen kustannuksella yhteistyössä HSY:n kanssa. Suunnitelmat tulee hyväksyttävä HSY:llä.

Vastine:

Kaavoituksen yhteydessä on laadittu kunnallistekninen yleissuunnitelma. Siihen sisältyvässä vesihuollon yleissuunnitelmassa on esitetty nykyisen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston tilatarpeet, kapasiteetin riittävyys sekä uusien kiinteistöjen liittymisen asemakaava-alueella.

Maanalaisista johdoista kaavamääräyksissä mainitaan, että rakentamiseen ryhtyvän on selvitettävä maanalaisten johtojen tarkka sijainti ja huomioitava ne suunnittelussa tai sovittava johtojen siirrosta omistajan kanssa.

3

Päivämäärä 22.6.2022
Lausunnon antaja Caruna Espoo Oy

Nykyinen sähköverkko 20 kV / 0,4 kV

Kaavamuutosalueilla sijaitsee nykyistä sähköverkkoa liitteen 1 mukaisesti. 20 kV johdot ovat sinisellä ja 0,4 kV johdot vihreällä ja vaaleanpunaisella värillä. Ilmajohdot on esitetty yhtenäisellä viivalla ja maakaapelit katkoviivalla.

Vaikutukset sähkön jakeluun

Kaavamuutoksen myötä sähkön käyttö alueella kasvaa. Vaikutuksista sähkönjakeluun otetaan kantaa tarkemmin kaavan tarkentuessa.

Johto- ja muuntamovaraukset

Pyydämme, että kaavaan varataan tarvittavat maa-alueet olemassa oleville muuntamoille, jotka on esitetty liitteessä 1 vinoneliöllä.

Siirtokustannusten jako

Mahdolliset tarvittavat johto- ja muuntamosiirrot tehdään Caruna Espoon toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Siirrot edellyttävät, että komponenteille järjestyy uusi pysyvä sijainti.

Muuta huomautettavaa

Meillä ei ole muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Pyydämme saada lausua vielä, kun kaava etenee ehdotusvaiheeseen.

Vastine:

Kaava-alueella sijaitsevat muuntamot sijaitsevat kiinteistöissä. Niitä ei erikseen merkitä asemakaavaan. Kaavamääräyksissä sanotaan, että alueen sähkönjakelun vaatimat muuntamotilat tulee sijoittaa kiinteistöihin ja että tiloihin tulee olla helppo pääsy.

Maanalaisista johdoista kaavamääräyksissä mainitaan, että rakentamiseen ryhtyvän on selvitettävä maanalaisten johtojen tarkka sijainti ja huomioitava ne suunnittelussa tai sovittava johtojen siirrosta omistajan kanssa.

Lausunto pyydetään vielä ehdotusvaiheessa kuten Caruna lausunnossaan esittää.